

Pvm 15.10.2010	Rakenteen tarkistus Pvm 15.10.2010	Muodollinen tarkistus Pvm 15.10.2010	Suunnitelman hyväksyntä Pvm 15.10.2010	Hyväksytty toisen asteen koulutuslautakunnan suomenkielisessä jaostossa Pvm 26.10.2010
Laatija Anna Väyrynen	Osastonjohtaja Katarina Ivars	Kehittämispäällikkö Hillevi Kivelä	Koulutuslajohtaja Kajja Jyrkkänen	Sihteeri Sirkku Salonen

VAASAN AMMATTIOPISTO

Opetussuunnitelma 2010

**AMMATILLISEEN PERUSKOULUTUKSEEN
OHJAAVA JA VALMISTAVA KOULUTUS**

AMMATTISTARTTI

Opetussuunnitelmaan liittyvät tiedot	Pvm, diaarinumero tai pykälä
OPH:n määräys	15/011/2010, 17.2.2010
Hyväksytty toisen asteen koulutuslautakunnan jaostossa	26.10.2010, § 28
Astuu voimaan	1.8.2010
Milloin opintonsa aloittaneita koskee	1.8.2010
Korvaa opetussuunnitelman, joka on hyväksytty koulutuslautakunnan jaostossa	

SISÄLLYSLUETTELO

KOULUTUKSEN TOTEUTTAMISSUUNNITELMA.....	2
YLEISET TAVOITTEET.....	2
OPINTOJEN MUODOSTUMINEN	2
Pakolliset opinnot	3
Valinnaiset opinnot.....	3
OPINTO-OHJAUS	4
LUKUSUUNNITELMAT	5
Lukusuunnitelma 1	6
Lukusuunnitelma 2	6
OPINNOT.....	7
OPINTOJEN OSAT	7
Pakolliset opinnot	7
Opiskelu- ja elämäntaidot, 5–15 ov	7
Opiskelutaidot.....	8
Elämäntaidot	9
Perustietojen ja -taitojen vahvistaminen, 5–10 ov	10
Kieliä ja matematiikkaa	11
Muut perustaidot.....	12
Ammatinvalinta- ja urasuunnittelutaidot, 5–15 ov.....	13
A Ammatteihin, koulutukseen ja työelämään tutustuminen	13
B Työssäoppimiseen valmentautuminen	14
Valinnaiset opinnot, 0–10 ov	15
Ammatilliset opinnot	15
Muut valinnaiset opinnot	16

KOULUTUKSEN TOTEUTTAMISSUUNNITELMA

YLEISET TAVOITTEET

Päätavoite on, että opiskelija täydentää valmiuksiaan hakeutua perustutkintoon johtavaan ammatilliseen koulutukseen. Opiskelija saa mahdollisuuden tutustua monipuolisesti eri koulutusaloihin, ammatteihin ja työelämään. Opiskelijalla on koulutuksen jälkeen valmiuksia ammatinvalintaan ja urasuunnitteluun sekä edellytyksiä kasvaa aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi. Tavoitteena on, että opiskelijalla on koulutuksen jälkeen suunnitelma tai suunnitelmia siitä, mihin jatkaa opiskelussaan.

Ohjaavan ja valmistavan koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan tietopohjaa ja hänen valmiuksiaan opiskella ammatillisessa peruskoulutuksessa. Koulutuksen jälkeen opiskelijalla on sellaisia opiskelu- ja elämäntaitoja, että hän pystyy opiskelemaan ammatillisessa peruskoulutuksessa ja suoriutumaan siitä.

Opiskelija osaa hakea henkilökohtaisten tarpeidensa mukaista ohjausta ja tukea yksilöllisten tavoitteiden saavuttamiseen. Ohjauksen avulla hän saa itseluottamusta opiskelijana ja hänen vuorovaikutustaitonsa kehittyvät myönteisellä tavalla.

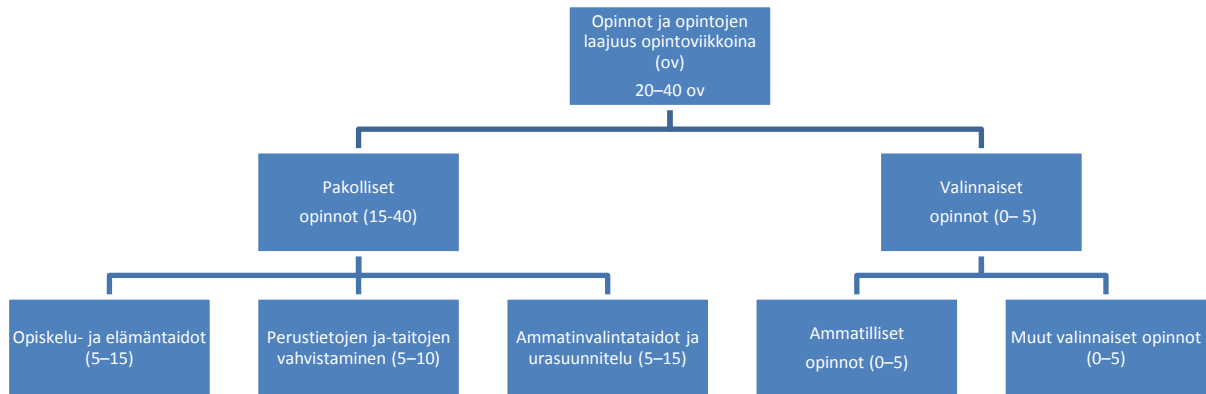
OPINTOJEN MUODOSTUMINEN

Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen laajuus on vähintään 20 ja enintään 40 opintoviikkoa. Koulutus valmistaa yleisesti kaikkeen ammatilliseen peruskoulutukseen ja sitä järjestetään kolmella eri koulutusallalla, tekniikka, hoiva- ja palveluala, liiketalous ja viestintä, joiden mukaan sitä voidaan myös suunnata alakohtaisesti.

Ohjaava ja valmistava koulutus muodostuu opinnoista, jotka voivat vaihdella yksilöllisesti opiskelijan tavoitteiden, perustietojen ja -taitojen sekä henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma perustuu opiskelijan oman opiskelun suunnitteluun, yksilöllisiin valintoihin, opinnoissa etenemiseen ja oppimisen arviointiin. Se suunnitellaan yhdessä opiskelijan kanssa, jotta yksilöllinen valinnaisuus toteutuu. Suunnitelman tulee olla sellainen, että opiskelija voi sitoutua ja motivoitua koko koulutuksen suorittamiseen.

Opintojen muodostuminen

Koulutus suunnitellaan opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) mukaisesti, johon tulee sisältyä opintoja pakollisista opinnoista vähintään 15 ov. Loput opintoviikot ja niiden vaihtelevuus määräytyvät opiskelijan HOPS:n mukaan. Opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa opinnot joko yhden lukuvuoden tai -kauden aikana.

Henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa päivitetään koko koulutuksen ajan.

Pakolliset opinnot

Opiskelu- ja elämäntaidot 5–15 ov, vähintään 5 ov

- Kaikille yhteisiä, laajuus HOPS:n mukaan
 - o Opiskelutaidot
 - o Elämäntaidot

Perustietojen ja taitojen vahvistaminen 5–10 ov, vähintään 5 ov

- Kaikille yhteisiä, laajuus HOPS:n mukaan
 - o Kieliä ja matematiikkaa: äidinkieli, ruotsi, matematiikka, englanti
 - o Muita opintoja, jotka lisäävät tietotekniikan, luonnontieteiden, taito- ja taideaineiden valmiuksia

AmmatINVALINTA- ja urasuunnittelutaidot 5–15 ov, vähintään 5 ov

- Kaikille yhteisiä, laajuus HOPS:n mukaan
 - o Ammatteihin, koulutukseen ja työelämään tutustuminen
 - o Työssäoppimiseen valmentautuminen

Valinnaiset opinnot

Ammatilliset opinnot, 0–10 ov

- Kaikille yhteisiä, osallistuminen HOPS:n mukaan
 - o Vaasan ammattiopiston tarjoamat ammatilliset opinnot lukuvuosittain

Muut valinnaiset opinnot, 0–5 ov

- Kaikille yhteisiä, osallistuminen HOPS:n mukaan
 - o Vaasan ammattiopiston tarjoamat valinnaiset opinnot lukuvuosittain
 - o Valinnaisiin opintoihin osallistuminen päätetään vuosittain mahdollisuuksien mukaan

OPINTO-OHJAUS

- Opinto-ohjauksesta on määrätty opetushallituksen opetussuunnitelman perusteissa, Vaasan ammattiopiston opetussuunnitelman yhteisessä osassa sekä siihen liittyvässä erillisessä opinto-ohjauksen suunnitelmassa.

Opinto-ohjauksen tavoitteet

Ohjaavassa ja valmistavassa koulutuksessa opinto-ohjauksen tehtävä on tukea opiskelijan

- osallisuutta,
- sosiaalista vahvistumista ja
- voimaantumista.

Opiskelijan tulee saada riittävästi tietoa koulutuksesta ja sen sisällöstä ja valinnan mahdollisuuksista ennen sen aloitusta ja sen aikana.

Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija

- toimii oppilaitosyhteisössään,
- kehittää opiskelu- ja vuorovaikutustaitojaan,
- itsetuntemustaan,
- arvioi omaa toimintaansa ja tuotoksiaan,
- ottaa vastuuta opinnoistaan,
- suunnittelee ja laatii yhteistyössä opettajan ja opinto-ohjaajan kanssa opintonsa ja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa,
- osaa seurata opintosuoritusten kertymistä
- osaa hakea tukea opintojensa suunnitteluun
- tekee koulutustaan ja elämänuraansa koskevia valintoja ja ratkaisuja
- tunnistaa opiskeluunsa ja elämäntilanteisiinsä mahdollisesti liittyviä ongelmia ja osaa hakea tukea niiden ratkaisemiseen

- osaa käyttää yhteiskunnan tarjoamia opiskelijahuollon palveluita ja muita ohjaus-, neuvonta- ja tietopalveluja.

Tavoitteiden saavuttamista tukee oppilaitoksen velvoite tiedottaa alaikäisen opiskelijan huoltajille ammatillisesta koulutuksesta ja opiskelijan opintojen etenemisestä.

LUKUSUUNNITELMAT

- Opintojen alkaessa opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS), joka tehdään opintojen lukusuunnitelman pohjalta.
- Lukusuunnitelmassa näkyy
 - opintoihin kuuluvat opinnot ja opintojaksot,
 - opintojen pakollisuus ja valinnaisuus ja
 - opintojen suunniteltu suoritusajankohta.

Koulutus sisältää seuraavat lukusuunnitelmat:

Lukusuunnitelma 1

Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, vuoden kestävät opinnot

Lukusuunnitelma 2

Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, puoli vuotta kestävät opinnot

Lukusuunnitelma 1

AMMATILLISEEN PERUSKOULUTUKSEEN OHJAAVA JA VALMISTAVA KOULUTUS					
Lukusuunnitelma 1, vuoden kestävä koulutus			Lukuvuosi		Yhteensä
Opintojen osan koodi	Opintojakson koodi	Opintojen osan nimi / Opintojakson nimi	Syksy	Kevät	ov
		OPINNOT			
		<i>Pakolliset opinnot</i>			
		Opiskelu- ja elämäntaidot			5–15
		Opiskelutaidot	5	0–5	
		Elämäntaidot	5	0–5	
		Perustietojen ja -taitojen vahvistaminen			5–10
		Kieliä ja matematiikkaa	2	3	
		Muut perustaidot	0–5	0–5	
		Ammatinvalinta- ja urasuunnittelutaidot			5–15
		Ammatteihin, koulutukseen ja työelämään tutustuminen	3	2	
		Työssäoppimiseen valmentautuminen	2	3	
		<i>Valinnaiset opinnot</i>			
		Ammatilliset opinnot	0–10	0–10	0–10
		Muut valinnaiset opinnot	0–5	0–5	0–5
		YHTEENSÄ KAIKKI OPINNOT	20	20	40

Lukusuunnitelma 2

AMMATILLISEEN PERUSKOULUTUKSEEN OHJAAVA JA VALMISTAVA KOULUTUS				
Lukusuunnitelma 2, puoli vuotta kestävät opinnot				Yhteensä
Opintojen osan koodi	Opintojakson koodi	Opintojen osan nimi / Opintojakson nimi	syksy – kevät	ov
		OPINNOT		
		<i>Pakolliset opinnot</i>		
		Opiskelu- ja elämäntaidot		5
		Opiskelutaidot	2	
		Elämäntaidot	3	
		Perustietojen ja -taitojen vahvistaminen		5
		Kieliä ja matematiikkaa	0–5	
		Muuta	0–5	
		Ammatinvalinta- ja urasuunnittelutaidot		5–10
		Ammatteihin, koulutukseen ja työelämään tutustuminen	3–6	
		Työssäoppimiseen valmentautuminen	2–4	
		<i>Valinnaiset opinnot</i>		
		Ammatilliset opinnot	3	3
		Muut valinnaiset opinnot	2	2
		YHTEENSÄ KAIKKI OPINNOT	20–25	20–25

OPINNOT

Seuraavaksi on kuvattu koulutuksen sisältämät opinnot. Opintojen yhteyteen on kirjattu opintojen tavoitteet sekä osaamisen ja oppimisen arviointi. Suunnitelmissa on myös ohjeelliset toteutustavat oppimateriaaleista, opetusmenetelmistä sekä oppimisympäristöistä. Opintojen ajoitus selviää lukusuunnitelmista (ks. kohta *Lukusuunnitelmat*).

OPINTOJEN OSAT

Pakolliset opinnot

Opiskelu- ja elämäntaidot, 5–15 ov

Osaamisen arvioinnin toteutus		Opetusjärjestelyt	
Opintojen arviointi	Muu arviointi	Opintojaksojen nimi ja laajuus (ov)	Toteutustapoja
<p>Opinnot arvioidaan suoritettu (S) -merkinnällä. Asteikkoa 1–3 käytetään silloin, jos opinnot sisältävät sellaisia osia, joiden osaaminen voidaan tunnustaa osana ammatillisen perustutkinnon opintoja.</p> <p>Arviointimenetelmät</p> <ul style="list-style-type: none"> - lähiopetukseen osallistuminen - harjoitustehtävät - portfolio 		<ul style="list-style-type: none"> - Opiskelutaidot - Elämäntaidot 	<p>Oppimateriaalit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perehdyttämispintojen ohjelma - Opiskelutekniikat -opas - Kirjallinen, visuaalinen, audiivinen, AV-materiaalit <p>Opetusmenetelmät</p> <ul style="list-style-type: none"> - lähiopetus - harjoitustehtävät - pari- ja ryhmätyöt - verkko-opetus - portfolio <p>Oppimisympäristöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiskeluun tarkoitetut tilat - tietoverkko
Opintojen arvioinnista päättää opettaja tai opettajat yhdessä.			

Tavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa oman tapansa opiskella ja oppia
- käyttää erilaisia oppimisstrategioita
- motivoituu ja sitoutuu opiskeluun
- ymmärtää vastuunsa ja velvollisuutensa oppijana
- lisää itsetuntemustaan ja vahvistaa itsetuntoaan
- on tietoinen omista vahvuuksistaan ja osaa käyttää niitä hyväkseen
- osaa etsiä tietoa eri lähteistä
- hallitsee medialuku- sekä tietoteknisiä taitoja
- on saanut valmiuksia opiskella toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa
- on oppinut elinikäisen oppimisen avaintaitoja
- on hankkinut valmiuksia kotiin, yhteiskuntaan ja työelämään liittyvissä arkielämän taidoissa ja osaa toimia yhteiskunnan jäsenenä
- on tietoinen fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä
- osaa toimia ryhmässä ja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- ottaa toiminnassaan huomioon kestävän kehityksen periaatteet.

Arviointi

Opinnot katsotaan suoritetuksi (S), kun

- opiskelija ottaa vastuuta omasta opiskelustaan, tekemistään valinnoista ja yhdessä sovitusta asioista
- opiskelija ymmärtää koulutuksen merkityksen omalle elämälleen, osallistuu aktiivisesti jatkosuunnitelmansa laadintaan ja sitoutuu suunnitelman toteuttamiseen
- opiskelijalla on taitoja opiskella ammatillisessa peruskoulutuksessa
- opiskelijalla on sellaiset yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, joiden avulla hän pystyy toimimaan jäsenenä erilaisissa ryhmissä.

Opiskelutaidot

Tavoitteet

Opiskelija

- tunnistaa oman tapansa opiskella ja oppia
- käyttää erilaisia oppimisstrategioita
- motivoituu ja sitoutuu opiskeluun
- ymmärtää vastuunsa ja velvollisuutensa oppijana
- osaa etsiä tietoa eri lähteistä
- hallitsee medialuku- sekä tietoteknisiä taitoja
- on saanut valmiuksia opiskella toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa

Keskeiset sisällöt

- opiskelutyylin ja -tavan kartoittaminen
- vastuun ottaminen ja kantaminen omasta opiskelusta ja elämäntilanteesta
- henkilökohtaisen opiskeluprosessin laatiminen

Oppimisen arviointi

Opiskelijaa arvioidaan siten, että hän tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimista arvioidaan antamalla opiskelijalle suullista tai kirjallista palautetta oppimisen etenemisestä. Palautetta annetaan tuntityöskentelyn, harjoitustehtävien ja henkilökohtaisen opiskeluun sitoutumisen perusteella.

Opiskelija arvioi oppimistaan opintojen tavoitteiden ja arviointikriteereiden perusteella. Opintokorttiin merkitään suoritettu (S) -merkintä, mikäli opiskelija ylittää asetettuihin oppimistavoitteisiin ja on ollut riittävästi läsnä oppitunneilla, jotta oppimisen eteneminen voidaan arvioida.

Opiskelijan itsearviointitaitoja kehitetään opintojakson aikana yhteisillä arviointikeskusteluilla ja mahdollisilla itsearviointilomakkeilla. Lisäksi opiskelija kokoaa oppimisprosessista portfolion.

Elämäntaidot

Tavoitteet

Opiskelija

- lisää itsetuntemustaan ja vahvistaa itsetuntoaan
- on tietoinen omista vahvuuksistaan ja osaa käyttää niitä hyväkseen
- on saanut valmiuksia opiskella toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa
- on oppinut elinikäisen oppimisen avaintaitoja: oppiminen ja ongelmanratkaisutaidot, vuorovaikutus ja yhteistyö, terveys, turvallisuus ja toimintakyky, kestävä kehitys, aktiivinen kansalaisuus ja eri kulttuurit
- on hankkinut valmiuksia kotiin, yhteiskuntaan ja työelämään liittyvissä arkielämän taidoissa ja osaa toimia yhteiskunnan jäsenenä
- on tietoinen fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä
- osaa toimia ryhmässä ja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- ottaa toiminnassaan huomioon kestävä kehityksen periaatteet.

Keskeiset sisällöt

- itseensä tutustuminen
- fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin osatekijöiden tunnistaminen
- omaan hyvinvointiin vaikuttaminen

Oppimisen arviointi

Opiskelijaa arvioidaan siten, että hän tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimista arvioidaan antamalla opiskelijalle suullista tai kirjallista palautetta oppimisen etenemisestä. Palautetta annetaan tuntityöskentelyn, harjoitustehtävien ja henkilökohtaisen opiskeluun sitoutumisen perusteella.

Opiskelija arvioi oppimistaan opintojen tavoitteiden ja arviointikriteereiden perusteella. Opintokorttiin merkitään suoritettu (S) -merkintä, mikäli opiskelija ylittää asetettuihin oppimistavoitteisiin ja on ollut riittävästi läsnä opitunneilla, jotta oppimisen eteneminen voidaan arvioida.

Opiskelijan itsearviointitaitoja kehitetään opintojakson aikana yhteisillä arviointikeskusteluilla ja mahdollisilla itsearviointilomakkeilla. Lisäksi opiskelija kokoaa oppimisprosessista portfolion.

Perustietojen ja -taitojen vahvistaminen, 5–10 ov

Osaamisen arvioinnin toteutus		Opetusjärjestelyt	
Opintojen arviointi	Muu arviointi	Opintojaksojen nimi ja laajuus (ov)	Toteutustapoja
<p>Opinnot arvioidaan suoritettu (S) -merkinnällä. Opinnot katsotaan suoritetuksi, kun henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjattu tavoite on toteutunut.</p> <p>Ammatillisen peruskoulutuksen ammattitaitoa täydentävien tutkinnon osien suorittaminen merkitään valinnaisiin opintoihin kohtaan <i>Ammatilliset opinnot</i>. Tällöin käytetään arviointiasteikkoa 1–3.</p> <p>Arviointimenetelmät</p> <ul style="list-style-type: none"> - lähiopetukseen osallistuminen - harjoitustehtävät - kokeet 	<p>- opiskelijalla on mahdollisuus korottaa perusopetuksen päättöarvosanoja äidinkielessä, ruotsissa, englannissa ja matematiikassa. Tällöin arvioinnin suorittaa päättötodistuksen myöntämisoikeuden omaava perusopetuksen edustaja.</p>	<p>Perustietojen ja -taitojen vahvistaminen, 5–10 ov</p> <ul style="list-style-type: none"> - kieliä ja matematiikkaa 0–5 ov (Painotus eri aineiden välillä vaihtelee HOPS:n mukaisesti) - muita opintoja 0–5 ov, jotka vahvistavat opiskelijan tietotekniikan, luonnontieteiden, taitoja ja taideaineiden valmiuksia, esim. Tietojenkäsittely 2 ov Taide ja kulttuuri 1 ov Liikunta 1 ov Terveystieto 1 ov <p>Opintoja voi valita ammatillisen peruskoulutuksen ammattitaitoa täydentävistä tutkinnon osista.</p>	<p>Oppimateriaalit</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppikirjat - harjoitusmonisteet - verkkomateriaalit - AV-materiaalit <p>Opetusmenetelmät</p> <ul style="list-style-type: none"> - lähiopetus - pari- ja ryhmätyöt - harjoitustehtävät - verkko-opetus <p>Oppimisympäristöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiskeluun tarkoitettut tilat
Opintojen arvioinnista päättää opettaja tai opettajat yhdessä.			

Tavoitteet

Opiskelija

- saavuttaa sellaiset äidinkielen, toisen kotimaisen kielen, vieraiden kielten, matematiikan, tietotekniikan ja luonnontieteiden sekä taito- ja taideaineiden valmiudet, että hän pystyy jatkamaan opintojaan valitsemallaan opintoalalla
- parantaa mahdollisuuksiaan ja edellytyksiään päästä ammatillisiin opintoihin suorittamalla tiedollisia ja taidollisia opintoja sekä tarvittaessa korottamalla perusopetuksen oppimäärän arvosanoja.

Arviointi

Opinnot katsotaan suoritetuksi (S), kun

- henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjattu tavoite on toteutunut.

Kieliä ja matematiikkaa

- äidinkieli, ruotsi, englanti ja matematiikka

Tavoitteet

Opiskelija

- varmistaa osaamistaan äidinkielessä, ruotsissa, englannissa ja matematiikassa.
- voi halutessaan korottaa peruskoulun päästötodistuksen arvosanoja äidinkielessä, ruotsissa, englannissa ja matematiikassa
- parantaa jatko-opintomahdollisuuksiaan

Keskeiset sisällöt

- kieliopinnoissa suullisen ja kirjallisen kielitaidon parantaminen
- matematiikan perustaitojen vahvistaminen
- peruskoulun keskeisimpien oppisisältöjen kertaaminen ja taitojen vahvistaminen (erityisesti päättötodistuksen arvosanoja korottavilla opiskelijoilla)
- ammatilliseen opiskeluun vaadittavan erityisosaamisen harjoittamista

Oppimisen arviointi

Opiskelijaa arvioidaan siten, että hän tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimista arvioidaan antamalla opiskelijalle suullista tai kirjallista palautetta oppimisen etenemisestä. Palautetta annetaan tuntityöskentelyyn, harjoitustehtävien ja henkilökohtaisen opiskeluun sitoutumisen perusteella.

Opiskelija arvioi oppimistaan opintojen tavoitteiden ja arviointikriteereiden perusteella. Opintokorttiin merkitään suoritettu (S) -merkintä, mikäli opiskelija ylittää asetettuihin oppimistavoitteisiin ja on ollut riittävästi läsnä oppitunneilla, jotta oppimisen eteneminen voidaan arvioida.

Opiskelijan itsearviointitaitoja kehitetään opintojakson aikana yhteisillä arviointikeskusteluilla ja mahdollisilla itsearviointilomakkeilla.

Arvosanojen korottaminen

Jos opiskelija on koulutuksen yhteydessä korottanut perusopetuksen oppimäärän arvosanoja (perusopetuslain 628/98, 38 §:n mukaisessa erityisessä tutkinnossa), annetaan niitä hyväksytysti suorittaneelle erillinen todistus perusopetuksen oppimäärän suorittamisesta kokonaan tai osittain. Tutkintoon osallistuvan suoritusten arvioinnissa noudatetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (1/011/2004) oppilaan arviointia ja todistuksia koskevia määräyksiä.

Tutkinnon voi vastaanottaa ja todistuksen kirjoittaa se, jolla on lupa antaa perusopetusta.

Muut perustaidot

- Muita opintoja, jotka vahvistavat opiskelijan tietotekniikan, luonnontieteiden, taito- ja taideaineiden valmiuksia.
- Opiskelija voi suorittaa ammatillisen perustutkinnon tarjoamia ammattitaitoa täydentäviä pakollisia tai valinnaisia tutkinnon osia. Arviointi tapahtuu perustutkinnon opetussuunnitelman mukaisesti.

Tavoitteet

Opiskelija

- parantaa mahdollisuuksiaan ja edellytyksiään päästä ammatillisiin opintoihin suorittamalla tiedollisia ja taidollisia opintoja
- osallistuu opetukseen yhdessä ammatillista perustutkintoa suorittavien opiskelijoiden kanssa, esim. Tietojenkäsittely 2 ov, Taide ja kulttuuri 1 ov, Liikunta 1 ov, Terveystieto 1 ov

Keskeiset sisällöt

- opintojen sisältö ammatillisten perustutkintojen opetussuunnitelmien mukainen

Oppimisen arviointi

- oppimista arvioidaan ammatillisen perustutkintojen opetussuunnitelman mukaan
- opiskelijan opintokorttiin merkitään arvosana asteikolla 1–3 tai suoritettu (S)-merkinnällä riippuen perustutkinnon määrittämästä tavasta
- opiskelijalla on mahdollisuus hakea osaamisen tunnustamista suorittamistaan ammatilliseen perustutkintoon kuuluvista tutkinnon osista siirtyessään opiskelemaan ammatillista perustutkintoa.

Ammatinvalinta- ja urasuunnittelutaidot, 5–15 ov

Osaamisen arvioinnin toteutus		Opetusjärjestelyt	
Opintojen arviointi	Muu arviointi	Opintojaksojen nimi ja laajuus (ov)	Toteutustapoja
<p>Opinnot arvioidaan suoritettu (S) -merkinnällä.</p> <p>Arviointimenetelmät</p> <ul style="list-style-type: none"> - tutustumiskäynteihin osallistuminen - harjoitustehtävät - henkilökohtainen sitoutuminen - työelämään tutustumisen suorittaminen hyväksytysti tavoitteiden mukaisesti 	-vierailupaikoista saatu palaute	<p>Opinnot jakautuvat kahteen eri osaan (A ja B), jotka molemmat on suoritettava:</p> <p>A. Ammatteihin, koulutukseen ja työelämään tutustuminen</p> <p>B. Työssäoppimiseen valmentautuminen</p>	<p>Oppimateriaalit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Urasuunnittelu- materiaali, - Työturvallisuus- materiaali - Tutkintokohtaiset terveydentila- vaatimukset - Ammattitaitovaatimukset - Verkkomateriaali, - AV-materiaalit <p>Opetusmenetelmät</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohjaustunnit, - lähiopetus, - harjoitustehtävät - verkko-opetus <p>Oppimisympäristöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - työpajat - opiskeluun tarkoitettut tilat, - tutustumiskäynnit ammattialojen koulutukseen ja työpaikkoihin, - tietoverkko
Opintojen arvioinnista päättää opettaja tai opettajat yhdessä.			

Tavoitteet

Opiskelija tunnistaa kiinnostuksensa kohteita, vahvuuksiaan, valmiuksiaan ja mahdollisia esteitään, jotta hän osaa tehdä ammatinvalintaa, koulutusta ja elämänuraa koskevia valintoja ja ratkaisuja. Opiskelija hankkii tietoa työelämästä ja ammasteista sekä valmiuksia toimia työssäoppimisessa työpaikoilla ja myöhemmin työelämässä.

A Ammatteihin, koulutukseen ja työelämään tutustuminen

Opiskelija

- hankkii tietoa eri ammasteista ja työympäristöistä sekä niissä edellytettävistä perustaidoista
- tunnistaa ja kehittää koulutuksessa ja työelämässä tarvittavia sosiaalisia taitoja
- on selvillä eettisistä ja esteettisistä kysymyksistä ammatillisessa koulutuksessa ja työelämässä
- tuntee toisen asteen koulutusrakenteen ja Suomen koulutusjärjestelmän

- perehtyy kiinnostuksensa mukaisesti eri koulutusalojen hakumenettelyyn ja valintakriteereihin sekä opiskelumahdollisuuksiin
- tuntee ammatillisen perustutkinnon suorittamistapoja ja muita koulutuksia
- asettaa realistisia tavoitteita itselleen ja koulutukselleen sekä muuttaa toimintaansa saamansa palautteen pohjalta
- osaa tehdä koulutusta ja elämänuraa koskevia valintoja ja ratkaisuja ja perustella ne
- tutustuu kiinnostuksensa mukaisesti ammatillisen peruskoulutuksen opiskelu- ja opetusmenetelmiin osallistumalla opetukseen omassaan tai muussa ammatillisessa oppilaitoksessa
- tietää työnhakumenetelmiä ja työllistymiseen liittyviä tekijöitä.

Keskeiset sisällöt

- oman urapolun löytäminen

B Työssäoppimiseen valmentautuminen

Tavoitteet

Opiskelija

- hankkii monipuolisesti tietoa erilaisista työtehtävistä ja työympäristöistä työpaikoilla
- tuntee työssäoppimiseen valmentautumispaikan pelisäännöt ja noudattaa sopimuksia
- tietää työlainsäädäntöön ja työelämän käytäntöihin liittyviä perusasioita
- tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyviä vaaroja ja terveyshaittoja sekä suojautuu niitä vastaan oikein ja torjuu vaaraa aiheuttavia tilanteita ennalta
- ottaa vastaan ohjausta ja palautetta työpaikkaohjaajalta ja ohjaavalta opettajalta
- arvioi toimintaansa työympäristössä
- noudattaa työssäoppimiseen valmentautumisessa ammatillisen peruskoulutuksen työssäoppimisen periaatteita soveltuvin osin.

Keskeiset sisällöt

- käytännön työelämässä toiminen ja työelämänsääntöjen hallitseminen

Oppimisen arviointi, osiot A ja B

Opiskelijaa arvioidaan siten, että hän tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimista arvioidaan antamalla opiskelijalle suullista tai kirjallista palautetta oppimisen etenemisestä. Palautetta annetaan tuntityöskentelyn, harjoitustehtävien ja henkilökohtaisen opiskeluun sitoutumisen perusteella.

Opiskelija arvioi oppimistaan opintojen tavoitteiden ja arviointikriteereiden perusteella. Opintokorttiin merkitään suoritettu (S) -merkintä, mikäli opiskelija ylittää asetettuihin oppimistavoitteisiin ja on ollut riittävästi läsnä oppitunneilla, jotta oppimisen eteneminen voidaan arvioida.

Opiskelijan itsearviointitaitoja kehitetään opintojakson aikana yhteisillä arviointikeskusteluilla ja mahdollisilla itsearviointilomakkeilla. Oppimisen arviointiin vaikuttavat opiskelijan aktiivisuus, annettujen ja sovittujen tehtävien noudattaminen ja työskentelystä saadun palautteen vastaanottaminen ja hyödyntäminen. Lisäksi opiskelija kokoaa urasuunnittelusta portfolion.

Valinnaiset opinnot, 0–10 ov

Ammatilliset opinnot

Osaamisen arvioinnin toteutus		Opetusjärjestelyt	
Opintojen arviointi	Muu arviointi	Opintojaksojen nimi ja laajuus (ov)	Toteutustapoja
<p>Opinnot arvioidaan arviointiasteikolla 1–3 sen mukaan kuin niitä koskevissa perustutkintojen opetussuunnitelmassa määrätään.</p> <p>Arviointimenetelmät</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arvioidaan perustutkintojen opetussuunnitelmien mukaisesti 		<p>Ammatillisia tutkinnon osia</p> <p>Ammattitaitoa täydentäviä tutkinnon osia</p>	<p>Oppimateriaalit</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppikirjat - harjoitusmonisteet - verkkomateriaalit - AV-materiaalit <p>Opetusmenetelmät</p> <ul style="list-style-type: none"> - lähiopetus - pari- ja ryhmätyöt - harjoitustehtävät - verkko-opetus <p>Oppimisympäristöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - opetukseen tarkoitettut tilat - kirjasto - avoin oppimisympäristö - tutustumiskäynnit työpaikoilla - työpajat - perustutkintojen opetusryhmät - väyläjaksot perustutkintojen opetusryhmien mukana - tietoverkko
Opintojen arvioinnista päättää opettaja tai opettajat yhdessä.			

Tavoitteet

Opiskelija voi henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti sisällyttää opintoihinsa osia ammatillisesta perustutkinnon opinnoista, jos hänellä on siihen valmiuksia ja edellytyksiä saavuttaa niiden tavoitteita. Opinnot voivat olla ammattitaitoa täydentävien tutkinnon osien tai ammatillisten tutkinnon osien opintoja. Opintoihin osallistuminen vaihtelee vuosittain Vaasan ammattiopiston tarjoamien opintojen ja osallistumismahdollisuuksien mukaan.

Arviointi

Opinnot arvioidaan perustutkintojen opetussuunnitelmien mukaan. Amatillisten opintojen osaaminen tunnustetaan tutkintoon johtavassa koulutuksessa, kun suoritus toteutetaan ammatillisen peruskoulutuksen opetussuunnitelman mukaan ja koulutuksen järjestäjä sen hyväksyy.

Muut valinnaiset opinnot

Osaamisen arvioinnin toteutus		Opetusjärjestelyt	
Opintojen arviointi	Muu arviointi	Opintojaksojen nimi ja laajuus (ov)	Toteutustapoja
Opinnot arvioidaan arviointiasteikolla 1–3 sen mukaan kuin niitä koskevissa perustutkintojen opetussuunnitelmassa määrätään.	-	Ohjattua harrastustoimintaa	Oppimateriaalit <ul style="list-style-type: none"> - oppikirjat - harjoitusmonisteet - verkkomateriaalit - AV-materiaalit
Arviointimenetelmät <ul style="list-style-type: none"> - Arvioidaan perustutkintojen opetussuunnitelmien mukaisesti 		Vapaasti valittavat tutkinnon osat ammatillisista perustutkinnoista	Opetusmenetelmät <ul style="list-style-type: none"> - lähiopetus - pari- ja ryhmätyöt - harjoitustehtävät - verkko-opetus
Opintojen arvioinnista päättää opettaja tai opettajat yhdessä.		Muita opintoja ammattiopiston tai eri koulutuksen järjestäjien tarjonnasta	Oppimisympäristöt <ul style="list-style-type: none"> - opetukseen tarkoitettut tilat - kirjasto - avoin oppimisympäristö - tutustumiskäynnit työpaikoilla - työpajat - perustutkintojen opetusryhmät - väyläjaksot perustutkintojen opetusryhmien mukana - tietoverkko

Tavoitteet

Opiskelija

- toteuttaa henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaansa omien tarpeidensa, kiinnostuksiensa ja valmiuksiensa mukaan tekemällä yksilöllisiä valintoja
- osaa valita opintoja tutkintoon johtavista ammatillisista opinnoista, ammatillisen tutkinnon suorittamista tukevista tai muista opinnoista oppilaitoksen tai eri koulutuksen järjestäjien tarjonnasta
- saa vahvistusta urasuunnitteluunsa
- saa lisävalmiuksia tuleviin ammatillisiin opintoihin

Opintoihin osallistuminen vaihtelee vuosittain Vaasan ammattiopiston tarjoamien opintojen ja osallistumismahdollisuuksien mukaan.

Arviointi

Valinnaiset opinnot arvioidaan koulutuksen järjestäjän opintoihin liittyvän opetussuunnitelman mukaan joko asteikolla 1–3 tai suoritusmerkinnällä (S).